GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 136. Sobota 15. czerwca 1850. Rok bieżący gazety 39.

Na kwartał następujący z dniem 1. lipca otwartą jak dotąd zostaje prenumerata na Gazetę Lwowską, w Redakcyi gazet Galicyjskich: Ulica Ormieńska Nr. 347. Zapisy z prowincyi przesyła c. k. urząd poczty miejscowy z zaliczką wprost do kantoru gazet bezpłatnie; a Redakcya w chęci odpowiedzieć życzeniom szan. przedpłacicieli jak najlepiej, uprasza o wczesne zamówienie i dokładny adres szan. prenumeranta.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 11. czerwca. Jutro wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXIX. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a to tymczasem tylko w niemieckiem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 220. Cesarski patent z 7. czerwca 1850, którym od 1. października znosi się cłowa linia między Węgrami, Kroacyą, Slawonią, Siedmiogrodem i innemi koronnemi krajami, a zatem pobieranie należytości od wprowadzania i wyprowadzania wołów, byków, krów i cieląt, które żywe pa-za cłową linię wprowadzane bywają.

Nr. 221. Dekret ministerstwa finansów z 9. czerwca 1850, którym odnośnie do zniesionej patentem z d. 7. czerwca 1850 linii cłowej wyjmują się z prawa obowiązującego istniejące przepisy cła dla urzędów trzydziestkowych względem pobierania należytości od wprowadzania i wyprowadzania wołów, krów, byków i cieląt, które żywe po-za cłową linię wprowadzane bywają.

Razem z tym zeszytem rządowego dziennika będzie także wydany i rozesłany 18sty zeszyt dodatkowy, zawierający najuniżeńszy projekt ministra finansów, w którym podane są propozycye do wydania powyższego patentu sub Nro. 220.

Oprócz tego wyjdzie również 12. czerwca 1850 wydany dnia 7go lutego 1850 tymczasowie tylko w niemieckim języku i rozesłany XV. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, w włosko-niemieckiem podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 22. Cesarski patent z 30. grudnia 1849, którym wydany i ogłoszony jest statut dla uksiążęconego hrabstwa Tyrolu i Forarlbergu z należącym do tego regulaminem wyborów sejmowych.

Lwów, 10. czerwca. C. k. ministeryum publicznego oświecenia rozciągnęło wysokim dekretem z 15. maja r. b. liczb. 4195 przeciąg jesiennych feryów tegorocznych we wszystkich c. k. austr. uniwersytetach, na węgierskich, siedmiogrodzkich i kroackich akademiach i w lekarsko-chirurgicznych zakładach naukowych, aż włącznie do 14. października 1850, lubo się przezto dalszych postanowień regulaminu studyów względem przeciągu feryów jesiennych nie wyprzedza.

Z c. k. galicyjskiego krajowego prezydyum.

Lwów, 1. czerwca. Jego c. k. Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem, c. k. rządowego radzcę i jubilowanego dyrektora Expedytu przy ministerstwie wojny, Franciszka Ludwika Sartorius, jako kawalera austr. orderu żelaznej korony 3ciej klasy, stosownie do statutów tego orderu, wynieść do rycerskiego stanu austryackiego cesarstwa.

Lwów, 1. czerwca. Jego c. k. Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem c. k. pułkownika de Benedek pułku piechoty nr. 28. Filip Hoffmann, wynieść do szlacheckiego stanu austryackiego cesarstwa z przydomkiem „Edler de Wendheim“.

Lwów, 31. maja. Cesarz Jego Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem, c. k. kapitana szóstego batalionu polnych strzelców, Karola Piwonkę, jako kawalera ces. austryackiego orderu żelaznej korony 3ciej klasy, wedle statutów tego orderu wynieść do stanu rycerskiego austryackiego cesarstwa.

Lwów, 31. maja. Jego c. k. Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem, dyrektora austryackiego Lloydu w Tryeście, Aloizego Maryana Brucker, jako kawalera ces. austr. orderu żelaznej korony 3ciej klasy, stosownie do statutów tego orderu wynieść do stanu rycerskiego austryackiego cesarstwa.

Lwów, 1. czerwca. Jego c. k. Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem c. k. obwodowego prezydenta w Gradcu, Ignacego de Marquet, jako kawalera austryackiego orderu żelaznej korony 2giej klasy, wedle statutów tegoż orderu wynieść na godność barona austryackiego cesarstwa.

Lwów, 27. maja. Na założenie szkoły trywialnej w Dołżance, obwodzie Tarnopolskim, zapewniono następujące dary:

Gmina Dołżanka zapewniła rocznie w gotowiźnie 137 złr. 50 kr. m. k. i 26 korcy, 12 garncy rozmaitego zboża, które, licząc korzec po 2 złr. m. k., uczynią 52 złr. 45 kr. m. k. — Razem 190 złr. 35 kr. m. k.

Oprócz tego zobowiązała się gmina wybudować szkołę i dawać na opał po 15 kóp okłotów żytnych.

Tamtejszy mandataryusz dominikalny, p. Józef Melchert, zobowiązał się dawać przez czas swego tamże pobytu co rok po 5 złr. m. k.

Tamtejszy pleban obr. gr. katol., ks. Demetry Łuczakowski, przez czas swego pobytu co rok po 6 złr. m. k.

Dzierzawca propinacyi w Dołżance, Szaja Hłatkis, na czas dzierzawy 4 złr. m. k.

To usiłowanie podźwignienia oświaty ludu podaje się z tą uwagą do powszechnej wiadomości, że już zaczęto udzielać w Dołżance nauki.

Lwów, 28. maja. Na założenie szkoły trywialnej w Kozówce, obwodzie Tarnopolskim, zapewniono następujące datki:

Gmina Kozówka zapewniła rocznie w gotowiźnie po 115 złr. 40 kr. m. k., a to 10 złr. z prowizyi od obligacyi skarbowych, należących do gminy, a resztę 110 złr. 40 kr. przez rozłożenie na członków gminy; tudzież 28 korcy, 24 garncy rozmaitego zboża, które, licząc korzec po 2 złr. m. k., uczynią 57 złr. m. k. — Razem 173 złr. 10 kr. m. k.

Oprócz tego zobowiązała się gmina dawać na opał zbudowanej już szkoły po 3 kóp okłotów.

Właściciel części Kozówki, p. Feliks Głowacki, zobowiązał się przez czas posiadania swojej części co rok po 5 złr. m. k. i po 5 korcy zboża, a na opał szkoły po 5 wozów zbieraniny z lasu.

Tamtejszy pleban obrz. gr. kat., ks. Demetry Biliński, przez czas sprawowania tamże urzędu duchownego, co rok po korcu żyta i dwa korcy ziemniaków.

Wreszcie tamtejszy mandataryusz dominikalny, p. Franciszek Górski, przez czas swego urzędowania co rok po 1 złr. m. k.

To usiłowanie podźwignienia oświaty ludu podaje się z uznaniem do powszechnej wiadomości.

Sprawy krajowe.

(Dar patryotyczny.)

Lwów, 12. czerwca. Zostający w Tyrolu 2gi batalion c. k. pułku piechoty hr. Nugent, złożył na rzecz lwowskiego funduszu inwalidów 251 złr. 55$^2/_4$ kr. — Jest to już druga znaczna składka od tego pułku dla wspomnionego funduszu, bowiem 3ci jego batalion przyczynił się dawniej już, a mianowicie w miesiącu marcu r. b. kwotą 122złr. 15k. śrebr. Za okazany przeto życzliwy udział ze strony naszych walecznych i ludzkich wojowników dla dobroczynnego tego instytutu krajowego, wyraża się im niniejszem najszczersze podziękowanie.

Lwów, 13. czerwca. Uczniowie, którzy przy c. k. wyższem Gymnazyum Dominikańskiem we Lwowie prywatnie egzamina składają, mają się od dnia 10 do 18 lipca z drugiego półrocza roku szkolnego 1850 do egzaminów zgłaszać.

Z grona nauczycieli Wyższego-Gymnazyum przy Dominikanach

(Ogłoszenie.)

Lwów, 15. czerwca. W uzupełnieniu odezwy swej z dnia 15. kwietnia b. r. komitet nieustający c. k. Towarzystwa gospodarskiego zawiadamia niniejszem szanownych gospodarzy, iż zapowiedziana pierwsza wystawa bydła, oraz wszelkich narzędzi rolniczych odbędzie się tu we Lwowie na targowicy wełnianej, obok ogrodu pojezuickiego, dnia 1. i następnych przyszłego miesiąca lipca, zawsze o godzinie 10 zrana.

Względem pomieszczenia przyprowadzonego bydła, koni i owiec, tudzież na wystawę przeznaczonych narzędzi rolniczych potrzeba zgłosić się wcześnie do kancelaryi rzeczonego Towarzystwa w gmachu Zakładu narodowego Ossolińskich.

Z komitetu nieustającego c. k. Towar. gospod. galic.

(Depesze telegraficzne.)

Wiedeń, 11. czerwca. Koresp. austr. zawiera następujące depesze telegraficzne:

Z okolic Dardanelów, 31. maja. Flota turecka wypłynęła dzisiaj na białe morze.

Konstantynopol, 28. maja. Jenerał Aupick miał dnia dzisiejszego z wielkim wezyrem dłuższą w Baltaliman konferencyę.

Syra, 5. JJ. MM. król i królowa Grecyi przybyli tu 1go, gdzie ich uroczyście witano.

Bombaj, 11. maja. Dnia 28. z. m. srożyła się na morzu okropna burza, i zniszczyła w zatoce Bengalskiej kilka okrętów. — Upewniają, iż jenerał Napier myśli podać się do dymisyi. Przeciw Affridies przygotowują wyprawę; Rundszyt Singh przychyla się do zupełnego ustąpienia Peszaweru Afghanom. (O. Cdz.)

(Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 10. czerwca. Sejmy krajowe będą zapewne niezadługo już zwołane. Bióro nowin donosi, iż według wiarogodnych zareczeń nastąpi to na wyraźne życzenie J.M. Cesarza jeszcze w ciągu bieżącego roku, a do tyczących się przygotowań wyborczych wyznaczony ma być odpowiedni termin.

— Silna burza, która się tu srożyła w nocy z soboty na na niedzielę, obaliła kilka drzew z korzeniem na „Glacis."

— Zawiadomiono wszystkie sądy patrymonialne i zwierzchności, aby się przygotowały do zdania sądownictwa w taki sposób, iżby urzędowanie wstępujących na ich miejsce rządowych zwierzchności mogło się z dniem 1. p. m. rozpocząć bez zwłoki i bez żadnych trudności. (Ll.)

Gazeta Medyolańska donosi, że ambasador sułtana jadący do Wiednia otrzymał od swego monarchy rozkaz, aby wstąpił do Rzymu, dla złożenia uszanowania Ojcu św.

(Spekulacya drobnemi banknotami.)

Wiedeń, 10. czerwca. Użalają się bardzo na spekulacyę z wylosowanemi drobnemi banknotami z powodu rozszerzonej obawy, że łatwo być może, iż tych banknotów wnet zabraknie w obrocie pieniężnym. Na mocy rozporządzenia nakazującego losowanie tych banknotów i ze względu na istniejące teraz nadużycia spekulacyi, która wymianę tych banknotów exploatuje, i z powodu skarg o wynikające ztąd niedogodności i stagnacye w drobniejszym obrocie, widziała się administracya finansów w skutku dekretu ministeryalnego z dnia 29. maja 1850 l. 6573 spowodowaną nakazać losowanie drobnych banknotów aż do dalszego rozporządzenia co trzy miesiące, zamiast dotychczasowego losowania miesięcznego, co wszakże w niczem nienarusza najwyższego usankcyonowanego postanowienia względem wymiany tych banknotów na gotowe pieniądze. (Oest. C.)

(Kurs wiédeński z 10. czerwca 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 95; 4$^1/_2$% — 82$^5/_8$; 4% — 73; 2$^1/_2$% — 49$^1/_2$. Akcye bank. 1125. Losy z 1834 r. 176$^1/_2$; z 1839 r. 111$^3/_4$. Akcye kolei półn. 106$^1/_4$.

Francya.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego z d. 6. czerwca.)

Paryż, 6. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu narodowego zgromadzenia pod prezydencyą pana Dupin było w dziennym porządku zaproponowane przez ministeryum przedłużenie ustawy z dnia 19go czerwca 1849 przeciw klubom i zgromadzeniom publicznym na jeden rok. — Esquiros powstał przeciw nagłości, twierdząc, że rząd całą swoją reakcyą od roku, to jest expedycyą przeciw Rzymowi, ustawą o druku, przytłumieniem klubów, ogłoszeniem w sześciu departamentach stanu oblężenia, ustawą przeciw nauczycielom elementarnym, ograniczeniem powszechnego prawa głosowania itd. nieuczynił nic dla podźwignienia publicznego dobra, ożywienia roboty i kredytu itd., bo rząd równie jak alchemiści średniego wieku szuka porządku, jak kamienia mądrości tam, gdzie się on nieznajduje, i dla tego zamiast zrobienia złota, popiół utworzył. Przytłumienie klubów jest takiem samem źle zrozumianem rozporządzeniem reakcyjnem, które podobnie temu nie zaradzi, jak wszystkie inne. Mowca bronił nakoniec dążności socyalizmu, do którego niebezpieczeństwa zawsze się rząd odwołuje, gdy mu chodzi o rozporządzenie reakcyjne. Pomimo to uznano nagłość rozporządzenia 422 głosami przeciw 189. Potem przystąpiono do powszechnej dyskusyi nad samym przedmiotem. Mathieu (de la Drome) zbija przypisywane klubom mowy rzucające się na religią, familię i własność. Stara się uspokoić większość co do zamiaru socyalistów względem religii, familii i własności, niewierzy jednak w pomyślny skutek swych usiłowań gdyż rząd i większość puściły się taką drogą, na której żaden cud ich uratować nie może. — Potem rozpoczęto dyskusyę nad pojedynczemi artykułami. — Boinvilliers sprawozdawca wydziału powstaje z energią na kluby: „Na kluby zapadł wyrok we Francyi. Kluby niezgodne są z pokojem towarzystwa, roboty i pomyślności publicznej. (Oklaski na prawej, żwawe zaprzeczenie na lewej stronie.) Zamiast być przytułkiem wolności, roztrząsania i dyskusyi, teroryzowane są kluby zgiełkiem i wrzawą tłumu. Widzimy tam tylko nieoświeconych ludzi, exaltowanych złemi dziennikami, i posłusznych podszeptom burzycieli pokoju. Konwent potępił kluby jako „nieczyste jaskinie" i kazał pozamykać; konstytuanta zakazała je 29. stycznia: kluby są potępione; Francya nie chce ich więcej. (Senzacya.) Socyalizm przemawia tam łagodnym i uprzejmym językiem. Niechce nikogo skrzywdzić na osobie i majątku. Atoli w protokółach urzędników znajdujemy inne rzeczy o klubach." — Po odezwie pana Charles Dain zostaje pierwszy artykuł przyjęty. — Wedle drugiego artykułu zakaz klubów ma być rozciągnięty przez jeden rok także na zgromadzenia wyborcze, któreby bezpieczeństwo publiczne narazić mogły. Niektórzy członkowie góry proponują, zastąpić to rozporządzenie zakazem przeciw codziennym zgromadzeniom pieniężnych spekulantów w passage de l'Opéra i przystępom nieupoważnionych osób do giełdy, prawa strona zaś domaga się kwestyi wstępnej i uchwala ją 322 głosami przeciw 271. — Poprawka pana de Larochejaquelin, pozwolić aż wtedy na zamknięcie zgromadzeń wyborczych, gdy do sądowego prześladowania powód dadzą, przyczem Larochejaquelin odwołuje się do wiadomego zamknięcia wyborczego zgromadzenia legitymistów przez prefekta policyi pana Carlier, zostaje odrzuconą i cała ustawa 469 głosami przeciw 190 przyjęta.

(Posiedzenie z dnia 7. czerwca.)

Paryż, 7. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia ustawodawczego pod prezydencyą pana Dupin przypadło z porządku dziennego 3cie odczytanie ustawy o deportacyi. Po dość długiej debacie przystąpiono do głosowania nad pojedynczemi artykułami i przyjęto: Artykuł 1. następującej osnowy: „Kara śmierci ma być wszędzie, gdzie artykuł 5 konstytucyi ją znosi, zastąpiona przez deportacyę do oznaczonej prawem fortecy po za stałem lądem. Deportowani mają tam używać wszelkiej wolności niesprzeciwiającej się ich nadzorowaniu i będą zostawać pod dozorem policyjnym." Artykuł 2gi: „Przy łagodzących okolicznościach zawyrokuje sędzia pojedynczą deportacyę albo więzienie." Artykuł 3ci: „Deportacya nie pociąga za sobą śmierci cywilnej, lecz tylko degradacyę. Wyjąwszy deportacyę do miejsca warownego, mogą deportowani w miejscu kary wykonywać swe prawa cywilne. Rząd może im całkowicie albo cześciowo dozwolić użytkowanie z ich majątku. Zresztą niemają żadnego prawa stanowić cośkolwiek pod względem majątku swego w dniu zasądzenia ani też o późniejszym wzroście jego." Artykuł 4ty: „Dolinę Vaithou na wyspach Marquesas przeznacza się na miejsce deportacyi dla artykułu 1go." Tu wzięto pod obradę poprawkę pana Dupont de Bussac", aby miejsce to późniejszą ustawą wyznaczono. Dupont robi uwagę, że ziemia wysp tych jest wulkaniczna, uboga w wodę i nieurodzajna. Żyta niema tam wcale, a nawet i kapusty, na co większość śmiechem odpowiada. Potem odczytał p. Dupont dwa listy od tamtejszego oficera przy marynarce i od pewnego lekarza, z których ostatni dowodzi, że wszystkie płody tamtejsze są szkodliwemi dla zdrowia. Większość żąda zamknięcia debaty. Głosy z lewej: „Wszak to równie dla was, jak i dla nas; może i wy sami jeszcze tam się dostaniecie." Minister marynarki odczytuje listy o zdrowym klimacie wysp Marquesas. Ogólny śmiech powstaje przy ustępie dowodzącym, że wyspy te dostarczają bardzo wiele produktów, nawet wapna. Okazuje się więc, że doniesienia dziennikarskie są fałszywe. Poprawkę pana Dupont odrzucono i przyjęto artykuły 4ty aż włącznie do 7go, poczem zamknięto posiedzenie. (D. R.)

(Położenie ministerstwa w obec zgromadzenia narodowego.)

Paryż, 8. czerwca. Dzień dzisiejszy wcale był niepomyślny dla ministerstwa. Doznało ono bowiem w ciągu dnia dzisiejszego dwie przeciwności i poniosło dwie klęski.

Uwolnienie od zaskarżenia dziennika „Evénement“ i wybór jenerała Lamoricière na czele członków wybranych przy pierwszem głosowaniu do komisyi mającej rozpoznawać projekt organizacyi armii; to są dwie przeciwności.

Są to jednak tylko rzeczy mniejszej wagi, które niewywierają wielkiego wpływu. Lecz inaczej ma się rzecz z klęskami. Artykuł projektu ustawy o deportacyi, ujmujący temu projektowi wszelkie oddziaływanie na przeszłość, przyjęło zgromadzenie narodowe ostatecznie na dzisiejszem posiedzeniu większością 329 głosów przeciw 313.

Nakoniec komisya mianowana w biurach dla rozpoznania projektu ustawy tyczącej się powiekszenia listy cywilnej prezydenta republiki liczy mniej więcej dziesięć członków przeciwnych temu projektowi, a pięciu tylko, którzy się za projektem oświadczyli.

To ostatnie faktum jest najważniejsze. Z tego bowiem powodu znajduje się nietylko ministeryum ale i sam prezydent republiki w bardzo przykrem położeniu. Wprawdzie ta opozycya dziesięciu członków przeciwnych projektowi nie jest jeszcze rozstrzygającą; wyjąwszy trzech lub czterech, przypuszczają oni pewne koncesye, lecz jeżeli przyjęcie tych warunkowych koncesyi tylko do tego posłuży, by uwolnić prezydenta z teraźniejszych jego pieniężnych kłopotów, tedy ubliży ono poniekąd więcej jego godności, aniżeli odrzucenie samego projektu. Jakoż największą szansę przyjęcia ma za sobą wniosek, aby zgromadzenie przyzwoliło kredyt potrzebny do zaspokojenia zaległości i do zapłacenia długów, bez podwyższenia listy cywilnej na przyszłość. (Ind.)

(Depesza telegraficzna.)

Gazeta Wrocławska zawiera następującą depeszę telegraficzną: **Paryż**, 10. czerwca. Thiers pojechał do Anglii do Ludwika Filipa, który ma już być blizkim zgonu.

Komisya dla rozpoznania ustawy tyczącej się dotacyi prezydenta republiki obrała na prezydenta pana Mornay, przeciwnika dotacyi.

5% renta — 93,50.; 3% — 56.25.

(Poczta francuska z d. 6. czerwca.)

Paryż, 6. czerwca. Sądzą powszechnie, że ferye narodowego zgromadzenia zaczną się już z dniem 1. lipca i trwać będą aż do 1. września. Pan Thiers miał się temi dniami oświadczyć przed komisyą urlopu: Zgromadzenie jest nadto strudzone i potrzebuje wypoczynku.

Constitutionel obstaje za trzema milionami dla prezydenta. — „Niech sobie,“ mówi ten dziennik „demagogia krzyczy na to nieodzowne powiększenie kosztów reprezentacyi, nie poruszy ona tym krzykiem ludu. Nazywać to marnotrawstwem jest tak przesadnem zdaniem, że fałszywość jego każdemu wpada w oczy. Nie żądamy żadnej dotacyi, ale potrzeba dać to, co jest koniecznem, a tą koniecznością dla naczelnika państwa jest zbytek dobroczynności. — Prawda że konstytucya wyznaczyła pensyę, ale dla kosztów reprezentacyi pozostawiła przystęp otworem. Obawiając się przepychu monarchyi, uchwalono dla prezydenta niedostateczne stosunki pieniężne. A przecież reprezentanci, których urząd był niegdyś bezpłatny, mają dzisiaj listę cywilną, indemnizacya ta dla pewnej partyi jest nawet środkiem pomocy. Przez potrącenie pewnej kwoty od pensyi swych członków ma góra codzień przeszło 2000 franków do dyspozycyi. Chętnie temu dajemy wiarę, że ta lista cywilna nie jest obrócona na wsparcie anarchyi, tajnych towarzystw, skrytych klubów i dzienników demagogicznych, wszelako jedna ona partyi popularność. Otóż tego środka nienależy prezydentowi odmawiać. W ogóle poprzemy przezto godność zastępstwa Francyi naprzeciw zagranicy, dobry byt i handel Paryża, a tak zrównoważymy górę.“ Opinion publique utrzymuje, że ministeryum zamierzyło z początku, stan finansów prezydenta narodową supskrybcią polepszyć. Partya tak zwanych burgrabiów udała się wczoraj wieczór do pałacu Elysée prosić prezydenta, aby cofnął projekt dotacyi. Lecz według zapewnienia dziennika Evenement, zamyśla ministeryum z projektu dotacyi zrobić kwestyę gabinetową.

Minister spraw wewnętrznych wydał do wszystkich prefektów ogłoszony dziś w Monitorze okólnik następującej treści: Warunki wieku i zamieszkania mogą być wypełnione aż do ostatniego dnia trzech miesięcy, które do ułożenia i zamknięcia nowych list są wyznaczone. Listy należy całkiem nowe sporządzić, a dawnych tylko do przekonania się używać. Jeżeli zamieszkanie wykazane jest listą osobistego podatku lub składką do dróg pobocznych przez trzy lata, następuje wpisanie od urzędu. Jeżeli zamieszkanie potrzeba wywieść aż deklaracyą od dawnych panów lub pryncypałów, natenczas wykazanie się dokumentami jest nieodzowne. Dla pomocy burmistrzów mają sędziowie pokoju delegować dwóch osiadłych obywateli kantonu. Wyrazu miejsca zamieszkania należy się ściśle trzymać. Metryki katastralne należy wziąć za podstawę. Umyślnie dla robotników wystawionych domów mieszkalnych nie należy uważać za gmachy fabryczne. Do urzędników należy policzyć także kapłanów wszelkich wyznań. Dla żołnierzy jest najlepszą podstawą spis przez komendanta korpusu ułożony. — Każdy wyborca ma się wywieść w nowem miejscu swego pobytu do-kładnemi dowodami, że do wyborów jest uzdolniony. Dla wszystkich tych operacyi wyznaczony jest termin 67 dni.

Komisya zajmująca się wyznaczeniem pensyi dla rannych w lutym i czerwcu 1848, chce przyzwolić pensye tylko dla tych żołnierzy, którzy w lutym monarchyi bronili, a nie zaś tym, którzy bez własnej winy w czerwcu ranionymi zostali, ani też wdowom po tych, którzy wtedy polegli.

Komisya dla inicyatywy parlamentowej odrzuciła dziś po trzygodzinnej naradzie dwunastu głosami przeciw 11, wniosek jenerała Grammont, aby siedzibę rządu przenieść do Versailles. Jutro nastąpi w tym duchu sprawozdanie.

Minister wojny nakazał rozpuścić niezwłocznie żołnierzy z roku 1850, którzy swój czas wysłużyli, i dać na niejaki czas urlop żołnierzom z klasy wieku 1844, jeżeli familie ich potrzebują. Monitor kończy tę wiadomość tą uwagą, że przezto zbrojna siła niebędzie osłabioną, gdyż tych ludzi można natychmiast do dyspozycyi znowu powołać.

Reprezentantów, którzy podają petycyę, zamyślają na przyszłość uczynić za jej treść odpowiedzialnymi.

Włochy.

(Najnowsze wiadomości z różnych państw włoskich.)

Turyn, 5. czerwca. Senat przeznaczył zamiast pierwotnie zaproponowanych 2.000.000 franków tylko 500.000 na wynagrodzenie mieszkańców w Lomerlina i Novaras, którzy podczas ostatnich kampanii majątki potracili. — Arcybiskup w Sascari niezostał jak to błędnie donoszono, za protestacyę przeciw ustawie Siesardi aresztowany, lecz przeszkodzono mu tylko w zamierzonej ucieczce. Proces jego idzie tymczasem trybem sądowym. Trzej biskupi w Sabaudyi, których król chciał ozdobić wielkim krzyżem Ś. Maurycego, wzbraniają się przyjąć te dekoracye przed przywróceniem przyjaźnych stosunków między Sardynią a stolicą apostolską. Biskup w Tempio wydał przeciwnie do swego duchowieństwa rozporządzenie, aby się poddało ustawie Siccarda.

Modena, 5. czerwca. Milicya wiejska ku obronie osób i własności na prowincyi, złożona z właścicieli gruntów i z dzierzawców, odpowiada ze wszechmiar swemu celowi.

Rzym, 3. czerwca. Z powodu przyrzeczonej przez ministeryum finansów rychłej wymiany banknotów na brzęczącą monetę spadło teraz agio z 18 na 12%.

Palermo, 20. maja. O tutejszym zamachu rewolucyjnym dowiadujemy się następujących szczegółów: Rząd tutejszy uwiadomiony przez pojedyńczych żołnierzy o zbliżaniu się do miasta zbrojnych tłumów powstańczych, wysłał naprzeciw nich kawaleryę i artyleryę. Po kilkugodzinnej walce pod San Paolo poszli buntownicy w rozsypkę, jednak żadnego z nich niepojmano. (Oe. Cor.)

(Wiadomości z Turynu, Florencyi i Rzymu.)

Turyn, 6. czerwca. Izba deputowanych przyjęła życzliwie przedłożony od ministra finansów projekt do prawa względem organizacyi banków prywatnych. Mianowani do zawiadywania niemi królewscy komisarze i wice-komisarze nie pobierają od państwa żadnej płacy, od banków zaś wyznaczoną mieć będą płacę zbiorową 16.000 lirów. Episkopat sabaudzki i prowincyi kościelnych Genuy i Turynu oświadczył się powtórnie za protestem arcybiskupa Franzoni.

Z **Florencyi** piszą pod d. 6. b. m. „Po wszystkich kościołach katedralnych w Toskanii odprawiono żałobne nabożeństwo za poległych Toskańczyków w bitwach pod Curtatone i Montenera, bez doznania ze strony austryackich komendantów wojskowych najmniejszej w tej mierze trudności.

Z **Rzymu** donoszą z d. 4. b. m.: Prezydent banku rzymskiego wzywa publicznem obwieszczeniem właścicieli banknotów, aby je w przeciągu dni 20 złożyli u kasyera banku dla nowego ich zaregestrowania i stosunkowej swego czasu wymiany na monetę brzęczącą. Niedopełniający tego wezwania utracają prawo do połączonych z tem korzyści. — Kapitana Allai mianowano sekretarzem przy organizacyi papiezkiej milicyi (arma dei veliti.) Milicya ta składać się ma jak mówią z 4ch szwadronów. (Oe. Cor.)

Niemce.

(Prożba wydziału zgromadzenia krajowego do Króla JegoMości.)

Sztutgarda, 5. czerwca. Słychać, iż wydział zgromadzenia krajowego zasadzając się na §. 188 ustawy konstytucyjnej, podaje prożbę do król. rządu o zwołanie nadzwyczajnego zgromadzenia dla obradowania nad wniesionem zaskarżeniem ministra. Prożba ta przedłożona ma być rządowi jeszcze dnia dzisiejszego. (Schw. Merk.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 8. czerwca.)

Met. Austry. 5% — $79^3/_8$; $4^1/_2$% — —. Akcye bank. 1104. Sard. $33^1/_8$. Hyszp. 3% — $32^3/_{16}$. Polskie 300 — 127; 500 — $80^3/_4$.

Prusy.

(Nowa ustawa o druku.)

Pruski „Staatsanzeiger“ z 7go zawiera nową ustawę o druku, wydaną w zamiarze jak można najściślejszego ograniczenia dzienników demokratycznych. Projekt ministerstwa przedłożony królowi wyraża się bliżej o ograniczeniach druku, spowodowanych zachowaniem się prasy opozycyjnej, i ze względu na zagrażające niebezpieczeństwa dłuższego pobłażania. Ministrowie spodziewają się dopięcia tego celu ujęciem pocztowego ułatwienia, tudzież nałożeniem kaucyi, któreby były dla państwa rękojmią wspólnego z niem interesu ludzi wywierających za pośrednictem dziennika wpływ na opinię publiczną. W końcu przyjmując na siebie zupełną odpowiedzialność za wydanie tego rozporządzenia, poddają je następnemu potwierdzeniu izb, które spodziewają się otrzymać bez żadnej trudności. (Ll.)

(Skład kolegium książąt.)

Wrocław, 11. czerwca. Kolegium książąt, które w krótkim czasie ma się zebrać w Berlinie, składa się jak wiadomo z 5ciu

kuryi. Te zaś są: 1) Prusy, reprezentowane przez jenerała Radowitz, a tymczasowo przez jego zastępcę pana Sydow; 2) Saksonia i państwa Turyngskie z pełnomocnikami: v. Plötz i Seebeck: 3) Oldenburg, Brunświk i Miasta Hanseatyckie, zastępywane przez pełnomocników pp. Mosle, Libe, Schmidt, Banks i Edler; (Meklenburg-Schweryn nieprzysłał jeszcze pełnomocnika;) 4) Baden z reprezentantem p. v. Meysenburg; 5) Nasau z pełnomocnikiem p. Vollpracht. Dla Darmstadu ma lada chwila otrzymać pełnomocnictwo p. Lepel. Elektorat Heski nieodzywa się wcale.

Na doniesienie królewstwa Saskiego o jego wystąpieniu z Unii odpowiedział dwór pruski osobną notą, której treść głównie na tem się osnuwa, że krok ten jest **bezprawny**. (Br. Ztg.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 10. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka $105^{1}/_{4}$. Oblig. długu państ. $85^{1}/_{4}$. Akcye bank. $95^{3}/_{4}$. Pol. listy zast. $95^{3}/_{4}$. Pols. 500 — $79^{7}/_{8}$.; 300 — 127. Frydrychsdory $13^{1}/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12^{1}/_{6}$. Austr. bank. —.

Szwecya.

(Zmiana załogi.)

Malmö, 5. czerwca. Nadeszły tu rozkazy trzymania na pogotowiu oddziałów wojskowych które mają zluzować krajowców naszych w Szlezwiku zakwaterowanych; wszystko więc zostanie jak dawniej. Z pułków szoninskich odchodzą tam: 1 szwadron z pułku huzarów księcia następcy tronu, 2 szwadrony z szoninskich dragonów i 1 batolion polowy. Oprócz tego wyruszają oba pułki finlandzkiej piechoty. Jazda rusza w pochód przed Helsingborg, piechota na Malmö. (D. R.)

Królestwo Polskie.

(Reskrypt Cesarski do księcia Paszkiewicza.)

Warszawa, 9. czerwca. Reskrypt cesarski do JO. księcia Warszawskiego, Namiestnika Królestwa Polskiego, jenerał-feldmarszałka głównie dowodzącego armią czynną:

Książę Janie synu Teodora. Odbywszy przegląd 1go, 2go i 3go korpusów, znalazłem je w wzorowym pod każdym względem stanie, i z prawdziwem zadowoleniem przekonałem się, że wojska te, które w roku zeszłym odbyły kampanią Węgierską, na nowo doprowadzone zostały do jak najświetniejszego we wszystkich szczegółach bytu. Przypisując to szczególnym niezmordowanym staraniom waszym, milo Mi jest widzieć, że powierzona wam armia, która pod wodzą waszą nabyła przez swe czyny wojenne nieśmiertelnej sławy, winna wam i obecnie wzorową swą postawę. Znając chęci Moje, ziściliście je z zupełnem zadowoleniem Mojem. Oceniając godnie wielkie zasługi wasze, ponawiam wyraz głębokiej Mojej serdecznej wdzięczności za waszę chwałygodną służbę Tronowi i Ojczyźnie, zostając na zawsze niezmiennie wam przychylnym.

Na oryginale Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

Mikołaj.

(Przejazd Imperatora Rosyi przez Suwałki.)

Warszawa, 6. czerwca. „Kuryer Warszawski" donosi o przejeździe J. M. Cesarza Rosyi i następcy tronu przez Suwałki dnia 3. czerwca. Popołudniu tegoż dnia odbył cesarz w asystencyi licznej swej świty przegląd wojska na równinie pod Suwałkami. Na tę paradę wojskową zjechało się z Prus wielu ciekawych. Wieczorem oświetlono miasto. Wielki książę następca tronu odjechał zaraz po rewii w towarzystwie jenerała Adlerberg do Kowna.

Turcya.

(Ruch w porcie Konstantynopolitańskim.)

Konstantynopol. W ciągu miesiąca kwietnia zawinęło do tutejszego portu 292 żaglowych a 30 parowych okrętów, z których 86 należało do Grecyi, austryackich było 54 żaglowych a 15 parowych okrętów, Anglia miała 41 żaglowych a 5 parowych, inne okręta były sardyńskie, rosyjskie, pruskie itp. — 54 austryackich okrętów żaglowych miały ładunek 14,995 beczek a 15 paropływów 4408 beczek. (Oest. Cor.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w księstwie Bukowiny.)

Czerniowce, 6. czerwca. Na targach w Czerniowcach, Serecie, Suczawie, Radautz, Wiśniczu i Sadagórze płacono od 16. do 31. maja w przecięciu za korzec pszenicy 9r.30k.—10r.30k.—10r.—10r.—13r.—9r.; żyta 6r.—6r 20k.—5r.30k.—5r.35k.—8r.30k.—6r.; jęczmienia 5r.15k.—7r.30k.—5r.—6r.—7r.30k.—5r.; owsa 3r.50k.—3r.55k.—4r.—3r.47k.—4r.10k.—3r.30k.; hreczki 6r.44k.—4r.50k.—5r.30k.—4r.20k.—0—5r.30k.; kukurudzy 5r.30k.—6r.15k.—4r.30k.—5r.44k.—8r.—5r.30k.; kartofli 3r.20k.—3r.—2r.—2r.30k.—0—4r. Sąg drzewa twardego sprzedawano po 28r.—30r.—28r.—18r.45k.—20r.—26r.; miękkiego po 20r.—22r.30k.—14r.—15r.—0. Cetnar siana 1r.10k.—2r.30k.—1r.30k.—1r.2k.—2r.55k.—2r.; wełny 55r.—47r.30k.—0—0—0—40r.; nasienia koniczyny tylko w Czerniowcach 145r. Funt mięsa wołowego 9k.—11k.—16k.—10k.—$7^{1}/_{2}$k.—$8^{1}/_{2}$k. i garniec okowity kosztował 4r.26k.—3r.20k.—2r.15k.—6r.15k.—2r.30k.—2r.40k. w. w.

(Targ na wełnę w Wrocławiu.)

Wrocław, 5. czerwca. Handel wełną idzie teraz nieco sporzej, mimo to jednak nie podniosły się ceny. Dzisiaj są one te same jak od początku tygodnia, i nieco tylko wyższe od zeszłorocznych. Ceny pośledniejszych gatunków wełny, mianowicie poznańskiej i polskiej, spadły nawet dość znacznie, i równają się prawie przeszłorocznym. Cienka i najcieńsza wełna popłaca szczególnie z powodu nastąpić mającej wystawy w Anglii, zaczem nie brak na kupcach angielskich i na korzystnej konkurencyi. Potąd sprzedano do 27,000 cent. (P. H. Z.)

Kurs lwowski.

Dnia 15. czerwca.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	38	5	42
Dukat cesarski	5	38	5	42
Półimperyał zł. rosyjski	9	40	9	43
Rubel śr. rosyjski	1	50	1	51
Talar pruski	1	4[illegible]	1	43
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	35	99	50
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	50	100	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 10. czerwca.)

Amsterdam 166 l. 2. m. Augsburg $119^{3}/_{8}$ p. uso. Frankfurt 119 p. 3. m. Genua 139 l. 2. m. Hamburg $176^{1}/_{4}$ p. 2. m. Liworno $118^{3}/_{4}$ l. 2. m. Londyn 12 l. 3. m. Medyolan 108 p. 2. m. Paryż $141^{1}/_{4}$ p. 2. m. Agio duk. ces. $25^{3}/_{4}$. Napoleondor. 9.36. Szufryn. 16.40. Agio śrebra 18.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. czerwca. Hr. Humnicki Franciszek, z Przemyśla. — Hr. Zborowski, z Dembowca. — Hr. Ilinska Antonina, z Rosyi. — PP. Borowski Stanisław, z Krakowa. — Pierzchała Ignacy, z Uszkowic. — Sikorski Józef, z Stupnicy. — Torosiewiczy Maurycy i Michał, z Połtwi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. czerwca. Hr. Dzieduszycki Edward, do Płotycza. — P. Tuczyński Jan, do Łopuszyna.

TEATR.

Dziś: komedya niem. „**Die Hammerschmiedin aus Steyermark.**"

Jutro: komedya polska „**Studnia Artezyjska.**"

Wkrótce nastąpić ma zapowiedziana (Nr. 109) produkcya tańców utworu p. **Labitzkiego**, ułożonych na nutę pieśni galicyjskich. Grzeczny autor przesyłając je z Karlsbadu w darze dla którego z instytutów dobroczynności lwowskich, jeden tylko założył warunek, by przed piętnastym czerwca nie były publicznie produkowane. Że się chęciom jego odpowiedziało, dziś o tem z pewnością mówić można, gdyż potąd słyszano je, a to z wielką pochwałą tylko w kole prywatnem przy próbach. Wykonawca woli p. Labitzkiego postanowił wyprawić wielką zabawę publiczną w ogrodzie pojezuickim, a dochód z łask gościnnych wnieść na zaopatrzenie **domu Ochronek małych dzieci**. Dla nas nie muzykalnych będzie to uroczystość obchodu wspaniałomyślności dobrodziejów ludzkości. — Druga w tym miesiącu na dzień 24. czerwca zapowiedziana uroczystość **Wyposażenia dziewcząt Sierót** odbędzie się w kaplicy u Ś. Zofii. Zebrane sieroty tak zostające w Zakładzie u Sióstr Miłosierdzia jako też wszystkie inne lwowskie, a które się wywiedą metryką chrztu i świadectwem ubóstwa, przystąpią po odbytem nabożeństwie do urny losów, a Szczęśliwa wyciągnie zapis na ten rok przypadający w $^{2}/_{4}$ całego dochodu w sumie 1465 zr. m. k. według woli fundatora p. J. A. Łukiewicza. Opatrzność bez wątpienia sama poprowadzi do szczęścia rękę ulubionej sobie sierotki; nasze życzenia skromniejsze pragną tylko pogody, ażeby publiczność mogła być świadkiem chwalebnej życzliwości Założyciela, a Sama nie poniosła przykrości ani szkody, jakiej wielu doznało w zeszłą niedzielę, kiedy ich w ustroniach za miastem niespodzianie tucza ulewna zaskoczyła. — Pewnie nie życzymy czegoś podobnego, ale dodać można, że zabawy z pewnym przygorkiem bywają pamiętniejsze, a może poniekąd i do postępu jakowegoś się przyczynią. Opowiadają nam właśnie niedzielny przypadek z Pohulanki. Pewny kawaler z przysługi biegał w największą ulewę do miasta i sprowadził dla Swoich fiakra; tymczasem właściciel fiakra tego przypadkiem także na Pohulance obecny, zagrabił przywołanego jako swą własność dla siebie, w przekonaniu, że „mój powóz i moje prawo," nie zezwalają bynajmniej, by się o fiakrach rozumieć miało: „publiczny powóz, publiczne prawo." Otóż bez przypadkowej ulewy nie byłoby i wywodu tego prawa publicznej posługi.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.